

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL – Prokletí básníci; J. A. Rimbaud

1. Vysvětlete pojem prokletí básníci, kdo a kde jej použil jako první?
2. Časově zařad'te tuto básnickou generaci.
3. Uveďte hlavní znaky tvorby prokletých básníků, co je spojovalo?
4. Který renesanční francouzský básník je často řazen mezi prokleté básníky a proč?
5. Uveďte hlavní představitele prokletých básníků, jejich tvorbu.

Jean Arthur Rimbaud: Opilý koráb

Mne, zabloudilou loď, vrženou za víchřice
do vzduchu bez ptactva za gigantický plot,
mne nezachrání už záchranná plachetnice,
můj trup je opilý přívaly slaných vod,

já, koráb z mlhovin, já, fantastické zvíře,
já, jenž jsem prorážel kouř nebes jako zeď,
kde roste převzácná pochoutka pro malíře –
sluneční lišejník, zašlý jak stará měď,

já, prkno, poseté žhavými pŕlměsíci,
rejnoky, kostrami mořských koníků,
já plul jsem za noci v červenci při měsíci
pod ultramarínem šílených lodníků,

já, prkno, poseté žhavými pŕlměsíci,
jež rozléhaly se na sto mil do dálky,
já náhle zatoužil se podívat se domŕ
na starou Evropu a lesní rusalky.

Viděl jsem opilá a hvězdná souostrovní
s nebem, jež třpytí se jak velký paví chvost,
zdalipak v noci spí pod jejich mdlými krovy
ohniví letouni, jimž patří budoucnost?

Co jsem se naplakal za srdcervoucích jítér,
nic neobešlo se teď pro mne bez hoře.
Jsem láskou rozladěn jak struny starých cítér.
Oh, kéž mi praskne kýl! Kéž sletím do moře!

A toužím po stružce, kde za nizoučkým houštím
se šťastně prohání pár dětských košílek,
jsem v duchu hošíkem a dřepě s nimi pouštím
lodičku z papíru, křehkou jak motýlek.

A zalit tříští vln a jejich pyšných krajek
už nechci závodit s kupčičky z Bostonu,
už nechci projíždět flotilou pestrých vlajek
a plavat před strašným pohledem pontonů!

(Doušek jedu, Praha 1985, překlad V. Nezval)

Interpretace ukázky:

1. Do jakých podob se stylizuje v ukázce lyrický subjekt?
2. Proč lyrický subjekt promlouvá ich-formou?
3. Do kterého ročního období bychom zařadili plavbu opilého korábu?
4. Vyhledejte v textu příklady:
 - a) personifikace
 - b) metafory
 - c) přirovnání
 - d) anafory
 - e) epitetonu

5. Určete druh verše a rýmu.
6. Na jaké smyslové vjemy básník působí?
7. Jaký zaujímá lyrický subjekt postoj k lásce?
8. Najděte v ukázce okamžik nostalgie a pocitu jistoty.
9. Doložte příkladem z textu a vysvětlete, kam a proč se chce lyrický subjekt vrátit?
10. Vysvětlete na ukázce v textu, jaký zaujímá básník postoj k životu?

Opilý koráb:

1. Vysvětlete název básnické skladby.
2. Jaké je téma a hlavní motiv básně?
3. Jaká je metaforická souvislost mezi korábem a básníkem?
4. Originál básně je napsán alexandrinem. Vysvětlete tento pojem a zjistěte, jestli je tomu tak i u překladu.
5. V čem tkví originalita básně?

